

[Ministeren for Landbrug og Fiskeri.]

som vi ikke kan beherske. Naar Verdens Forbrug af Fødemidler ikke tilnærmelsesvis stiger i samme Forhold, som Landmændenes Evne Verden over gaar frem med Hensyn til Produktion af Fødevarer, maa Resultatet uvægerligt blive lavere Priser eller Begrænsning i Produktionen — eller maaske endogsaa begge Dele.

Det er denne Kendsgerning, vi ikke kommer uden om, og som vi bliver nødt til at indrette os efter, selv om det kan beklages aldrig saa meget. Specielt et Land som Danmark med en Eksport af Fødevarer, der overstiger Hjemmeforbruget en 3—4 Gange, maa blive haardt ramt af den Udvikling, jeg her har omtalt.

At vanskelige Afsætningsvilkaar, lavere Priser, formindskede Indtægter betyder Afgang eller Flugt, om man vil kalde det saaledes, fra Erhvervet, er indlysende. Naar hertil kommer, at det samme Misforhold mellem Produktion og Forbrug, der er til Stedé for Fødevarers Vedkommende, ikke i samme Grad gælder andre Produkter, hvor Forbruget taget som Helhed er ubegrænset, kan det ikke undgaas, at den Procent, Landbruget beskæftiger af hele Befolkningen, ustandseligt maa gaa nedad.

Ved Forstaaelse fra anden Side har Landbruget opnaaet nogen Lempelse i disse Vanskeligheder. Skønnet over, om der er tilstrækkeligt, eller om det er rigeligt, bliver man aldrig enig om. Men sørgeligt vil det gaa os, om vi ikke i Fællesskab søger at bøde paa disse Forhold.

Den Linie, som er fulgt i de 3—4 Aar, der er gaaet, siden Afsætningsvanskelighederne kulminerede og Prissammenbrudet indtraf for Landbruget, bør ikke underkendes: Værn mod Dumpingindførsel udefra af saa godt som alle Landbrugsprodukter; Fremme af Eksporten ved Handelsaftaler, der forpligter Danmark til Køb af udenlandske Varer i det paagældende Land, selv om de kan købes billigere andre Steder; en rimelig Prishævning paa Hjemmemarkedet; Støtte til Grundforbedring, Støtte til Bekæmpelse af Tuberkulosen i Besætninger og ikke mindst Lettelse i Landbrugets Gældsforpligtelser. Disse Veje bør man sikkert ogsaa følge i den kommende Tid.

En Række Talere har rettet stærk Kritik imod mig, fordi jeg ikke efter deres Mening har virket stærkt nok for Udnyttelsen af disse Midler, navnlig det prishævende Middel. Enighed om, hvor langt man skal gaa ad denne Vej, opnaas næppe nogen Sinde. Men da man sikkert maa regne med et noget lavere Prisniveau paa Verdensmarkedet for

Fødevarers Vedkommende end det, vi kendte i Aarené lige før 1930, og da vi nødvendigvis maa eksportere langt den overvejende Del af Landbrugsproduktionen, vil Hjemmemarkedspriserne aldrig her i Landet kunne blive afgørende for Landbrugets Indtægter. Landbruget maa derfor indrette sig efter Verdensmarkedets Priser. At man samtidig med at kræve disse Midler anvendt mere effektivt, end det er sket, forherliger Liberalismen, er fuldkommen urimeligt. Disse Midler har intet med Liberalismen at gøre, tværtimod.

Skal der blive nogenlunde rimelig Arbejdsfortjeneste for Landbruget, baade for Ejendomsbesidderne og for disses Lønarbejdere, maa Kapitalens Udbytte af Landbruget nedbringes i den kommende Tid. Desværre ligger ikke alene Gælden, men ogsaa Ejendomspriserne paa en Højde, som ikke kan forrentes. Ejendomspriserne ligger endnu efter ca. 5 Aars meget lave Indtægtsmuligheder for Landmændene, i alt Fald for Husmandsbrugenes og de almindelige Gaardbrugs Vedkommende, ca. 20—25 pCt. over Forrentningsværdien. Dette Misforhold er utvivlsomt en af de vigtigste Aarsager til, at en ubemidlet ung Landmand ser Vejen til at drive selvstændigt Landbrug spærret, og er derfor en væsentlig Grund til Flugten fra Land til By. For at rette paa dette Misforhold mellem Landejendommenes Handelsværdi og deres Forrentningsværdi er det særlig nødvendigt, at Lovgivningsmagten fortsat fremmer Oprettelsen af nye Brug paa Landet mest muligt, men samtidig søger at undgaa, at Statens Jordkøb til dette Formaal virker prisstimulerende.

Disse store Problemers Løsning staar stadig paa Dagsordenen, og de kan kun løses ved Forstaaelse og Samarbejde mellem Land og By. Næppe nogen tør benægte, at de Retningslinier, som jeg her kort har skitseret, og som Regeringen de sidste 3—4 Aar har fulgt, ved det Valg, der afholdtes den 22. Oktober, har faaet en meget stor Tilslutning, baade i By og paa Land. Regeringen er villig til at fortsætte ad disse Veje, og jeg haaber, at Oppositionen ogsaa vil være med til det fornødne Samarbejde herfor.

Indenrigsministeren (Dahlgaard): Der er rettet et Par enkelte Spørgsmaal til mig under Finanslovens Behandling. Det ærede Medlem Hr. J. Chr. Jensen har rettet en Henvendelse til mig angaaende Sikringen af en Række af Byens Taarne mod Ildbrand. Det ærede Medlem nævnte i denne Forbindelse Skt. Petri Kirkes Taarn, Ni-